

Uchwała Nr XXXII/217/2021
Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego
z dnia 30 listopada 2021 r.

w sprawie: ustalenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego w 2022 r.

Na podstawie art. 4 ust. 1 pkt 2 i art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020 r., poz. 920 z późn. zm.) oraz art. 94 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 1977) po zasięgnięciu opinii Burmistrza Miasta Czarnków, Wójta Gminy Czarnków, Wójta Gminy Drawsko, Burmistrza Krzyża Wlkp., Wójta Gminy Lubasz, Wójta Gminy Połajewo, Burmistrza Trzcianki, Burmistrza Wielenia oraz Wielkopolskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Poznaniu, Rada Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego, uchwała co następuje:

- §1. Ustala się rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu czarnkowsko – trzcianeckiego w 2022 r., zgodnie z załącznikiem do niniejszej uchwały.
- §2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego.
- §3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Wielkopolskiego.

Uzasadnienie
do uchwały Nr XXXII/217/2021
Rady Powiatu Czarnkowsko-Trzcianeckiego
z dnia 30 listopada 2021 r

Ustalanie rozkładu godzin pracy aptek reguluje ustawa z dnia 6 września 2001 r. Prawo Farmaceutyczne (Dz. U. z 2021 r., poz. 1977). Zgodnie z art. 94 ust. 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. – Prawo farmaceutyczne) oraz art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2020, poz. 920 z późn. zm.) określenie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na danym terenie po zasięgnięciu opinii wójtów i burmistrzów gmin z terenu powiatu oraz samorządu zawodu farmaceuty należy do kompetencji rady powiatu. Natomiast art. 94 ust. 1 ustawy z dnia 6 września 2001 r. Prawo farmaceutyczne stanowi, że rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb ludności i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy.

W oparciu o obowiązujące przepisy zasięgnięto opinii wójtów i burmistrzów gmin z terenu powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego oraz Wielkopolskiej Okręgowej Izby Aptekarskiej w Poznaniu.

Burmistrzowie i wójtowie z terenu powiatu czarnkowsko-trzcianeckiego wyrazili pozytywne opinie w przedmiotowej sprawie oraz przesłali zaktualizowane dane aptek, funkcjonujących na terenie gmin. Należy zauważyć, iż w przesłanych opiniach z gmin wyrażono potrzebę i konieczność pełnienia dyżurów nocnych oraz zaznaczono, iż przygotowany rozkład pracy uwzględnia rzeczywiste potrzeby społeczności lokalnej na terenie gmin. Ponadto zauważono, iż w czasie panującej pandemii nie można ograniczać dostępu do usług farmaceutycznych w porze nocnej, a także w niedziele i święta, osobom korzystającym np. z porad ambulatoryjnych w szpitalu, na Izbie Przyjęć lub w prywatnych praktykach lekarskich. Prezydium Wielkopolskiej Okręgowej Rady Aptekarskiej w Poznaniu 19 października 2021 r. wydało negatywną opinię w sprawie projektu uchwały.

Odnosząc się do opinii wydanej przez Prezydium WORA w Poznaniu, zważyć należy, że art. 94 ust. 2 ustawy wskazuje na konieczność zasięgnięcia opinii samorządu zawodu farmaceuty, a nie uzyskania zgody konsultowanych podmiotów. Według WORA w Poznaniu, w której ocenie:

- a) *„(...) nie wykazano metodologii wyznaczenia poszczególnych aptek do pełnienia dyżurów w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy (...).”* Zgodnie z przyjętą metodologią ustalania rozkładu pracy poszczególnych aptek pełnienie dyżurów zostało rozłożone równomiernie na wszystkie apteki pracujące w Czarnkowie i Trzciance. Kolejność pełnienia dyżurów ustalono korespondencyjnie z aptekami.
- b) *„(...) rozdzielenie pomiędzy aptekami dyżurów jest absolutnie oderwane od jakichkolwiek realiów funkcjonowania aptek ogólnodostępnych (...).”* Brak podstawy prawnej odnoszącej się do kompetencji samorządu powiatowego. Zadaniem powiatu nie jest badanie zasad i realiów funkcjonowania aptek oraz wielkości zatrudnienia i obsady personelu. Właściciel apteki otwierając aptekę musi liczyć się z faktem, że działa w oparciu o przepisy ogólne, ale też o przepisy prawa miejscowego, które musi wziąć pod uwagę przy zatrudnianiu farmaceutów (Wyrok WSA w Krakowie IIISA/Kr 168/18 z dnia 22 maja 2018 r.) *„Każdy podmiot decydujący się na prowadzenie regulowanej działalności aptekarskiej, powinien mieć świadomość, że taką działalność należy prowadzić również zgodnie z przepisami prawa miejscowego, w tym uchwałami podejmowanymi na podstawie art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego. Jednym z takich obowiązków może być obowiązek pełnienia dyżurów w porze nocnej lub w dni wolne od pracy. Z tego obowiązku nie mogą zwolnić szczególne warunki pracy konkretnej apteki, np. liczba zatrudnionych w niej osób lub kwestia osiąganego w takich porach pracy apteki wyniku ekonomicznego (zysku lub straty)*
- c) *„(...) starosta/osoba przygotowująca Projekt nie przeprowadzała konsultacji z farmaceutami/ podmiotami prowadzącymi apteki ogólnodostępne w zakresie faktycznego zapotrzebowania na*

usługi farmaceutyczne w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy (...)”.

Ustawodawca nie nałożył na organy powiatu obowiązku sformalizowanego przeprowadzania analiz potrzeb ludności w zakresie dostępu do aptek. W zamian za to ustawodawca nałożył obowiązek uzyskania, zgodnie z art. 94 ust. 2 Prawa farmaceutycznego, opinii wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) gmin z terenu powiatu i samorządu zawodu farmaceuty. To właśnie obowiązek zasięgnięcia ww. opinii stanowi formułę oceny potrzeb mieszkańców w zakresie godzin pracy aptek (Wyrok WSA w Krakowie III SA/Kr 168/18 z dnia 22 maja 2018 r.). Wszystkie nadesłane opinie samorządów gminnych wyrażają potrzebę prowadzenia przez apteki dyżurów nocnych. Ponadto zważyć należy, iż Powiat Czarnkowsko-Trzcianecki (o powierzchni 1806 km²) jest drugim pod względem powierzchni powiatem w Wielkopolsce oraz dziewiątym pod względem liczby ludności (86590 os. GUS, stan na koniec 2020 r.). Na terenie powiatu działają dwa szpitale w Czarnkowie i w Trzciance, które przyjmują w godzinach wieczornych i nocnych pacjentów. Pacjenci po uzyskaniu konsultacji lekarskiej w placówce medycznej lub przez pogotowie ratunkowe albo przez lekarzy, którzy prowadzą indywidualne praktyki, mają realną potrzebę zakupu leku w porze nocnej. Przepisy prawa nie przewidują zaopatrywania pacjentów w leki przez Szpitalne Oddziały Ratunkowe czy Izby Przyjęć.

- d) „(...) Prezydium WOIA sugeruje, aby ustalenie rozkładu dyżurów w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy na terenie powiatu czarnkowsko trzcianeckiego przeprowadzone były konsultacje z farmaceutami/podmiotami prowadzącymi apteki z zakresu możliwości personalnych, organizacyjnych, finansowych pełnienia takich dyżurów(...)”. Brak przepisów prawa ustanawiających obowiązek rady powiatu do przeprowadzenia konsultacji z farmaceutami w tym zakresie.

Biorąc powyższe pod uwagę, uchwała spełnia kryteria rzeczywistych potrzeb ludności, które należy uwzględnić przy ustaleniu godzin pracy aptek, dążąc do optymalnego zaspokojenia ich oczekiwań. Rozkład godzin pracy aptek powinien być dostosowany do bieżących, codziennych potrzeb społeczności lokalnej oraz zapewniać dostępność świadczeń aptecznych w sytuacjach nadzwyczajnych, których częstotliwości występowania nie sposób przewidzieć, tzn. ustalenie takiego rozkładu godzin pracy aptek, który będzie stwarzał możliwość jak najlepszego i najszybszego skorzystania z niezbędnej pomocy wówczas, gdy nie obowiązuje powszedni czas pracy aptek, a zaistnieje nadzwyczajna, trudna do przewidzenia potrzeba podania leku. Jednocześnie zważyć należy, że w sytuacjach nie do przewidzenia lub w czasie trwania pandemii istotne znaczenie ma również możliwość uzyskania szybkiej porady farmaceuty, który dysponuje fachową i praktyczną wiedzą.

Ponadto uaktualnione zostały w rozkładzie godziny pracy aptek: w Lubaszu Apteka FAMILIJNA, w Czarnkowie Apteka PASSIFLORA i Apteka SOKAL, w Wieleniu Apteka SRÓDMIEJSKA oraz Punkt Apteczny MELISA w Rosku. W Trzciance Apteka PRIMA, Apteka SOKAL, DOZ Apteka dbam o zdrowie CENTRUM. W Krzyżu Wielkopolskim Apteka PANACEUM, Apteka DR MAX. DOZ Apteka dbam o zdrowie. W Połajewie Apteka PASSIFLORA.

Projekt uchwały został poddany konsultacjom społecznym poprzez: zamieszczenie na stronach internetowych <https://bip.czarnkowsko-trzcianecki.pl/> i na tablicy ogłoszeń w Starostwie Powiatowym w Czarnkowie przez okres od 28 października do 4 listopada 2021 r. W tym okresie nie wpłynęły uwagi, propozycje zmian, czy też ujęcia nowych zagadnień w projekcie uchwały.

Wobec powyższego dokonano zgłoszonych aktualizacji rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych w porze nocnej, w niedziele, święta i inne dni wolne od pracy, jest to załącznik do niniejszej uchwały pn.

„Rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie Powiatu Czarnkowsko – Trzcianeckiego”.
Biorąc pod uwagę obowiązujące uregulowania prawne, proponuje się podjęcie uchwały
w przedstawionej formie, pomimo negatywnej opinii samorządu zawodu farmaceuty.